

OPDRACHTEN VOOR HET KATHOLIEK ONDERWIJS VLAANDEREN

OKB is de gemeenschappelijke stam van ELKE katholieke basisschool.

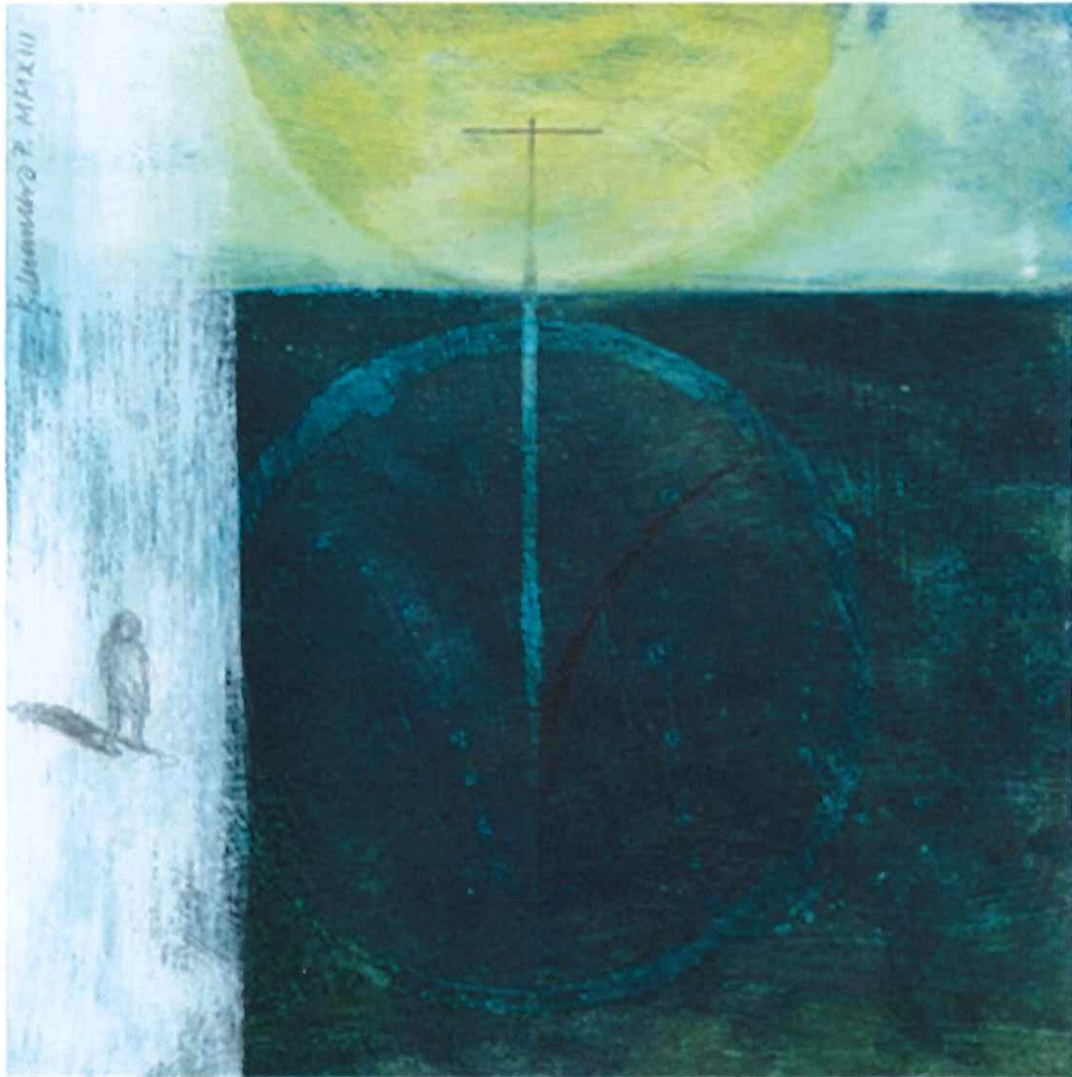
- HET referentiekader voor de invulling van ons pedagogisch project, de uitwerking van de leerplannen, de opstelling van ons schoolwerkplan.
- DE toetssteen voor alle keuzes die gemaakt worden.

De 5 opdrachten zijn:

- Werken aan de schooleigen christelijke identiteit
- Werken aan een geïntegreerd onderwijsinhoudelijk aanbod
- Werken aan een stimulerend opvoedingsklimaat en aan een doeltreffende aanpak
- Werken aan de ontplooiing van ieder kind, vanuit een brede zorg
- Werken aan een school als gemeenschap en organisatie

Opdracht 1 : Werken aan de schooleigen christelijke identiteit

Elk kind is UNIEK maar hopelijk VERBONDEN

- met de anderen
- met de Ander

Wij zijn een katholieke school omdat

- **de woorden en daden van Jezus** de hoeksteen vormen van ons onderwijs.
- Vanuit die evangelische **inspiratie** willen we elkaar ontmoeten of in dialoog gaan.

Wat bepaalt onze identiteit?

- **Ons mensbeeld**

'Faiblesse et promesse'

Elk kind is uniek en wordt aanvaard met z'n talenten en z'n beperkingen.

Elke mens is onvolkomen maar tegelijk beloftevol.

- **Ons wereldbeeld**

Verbondenheid met zichzelf

Verbondenheid met de ander

Verbondenheid met de gemeenschap

Verbondenheid met de wereld

Verbondenheid met de Ander, met God

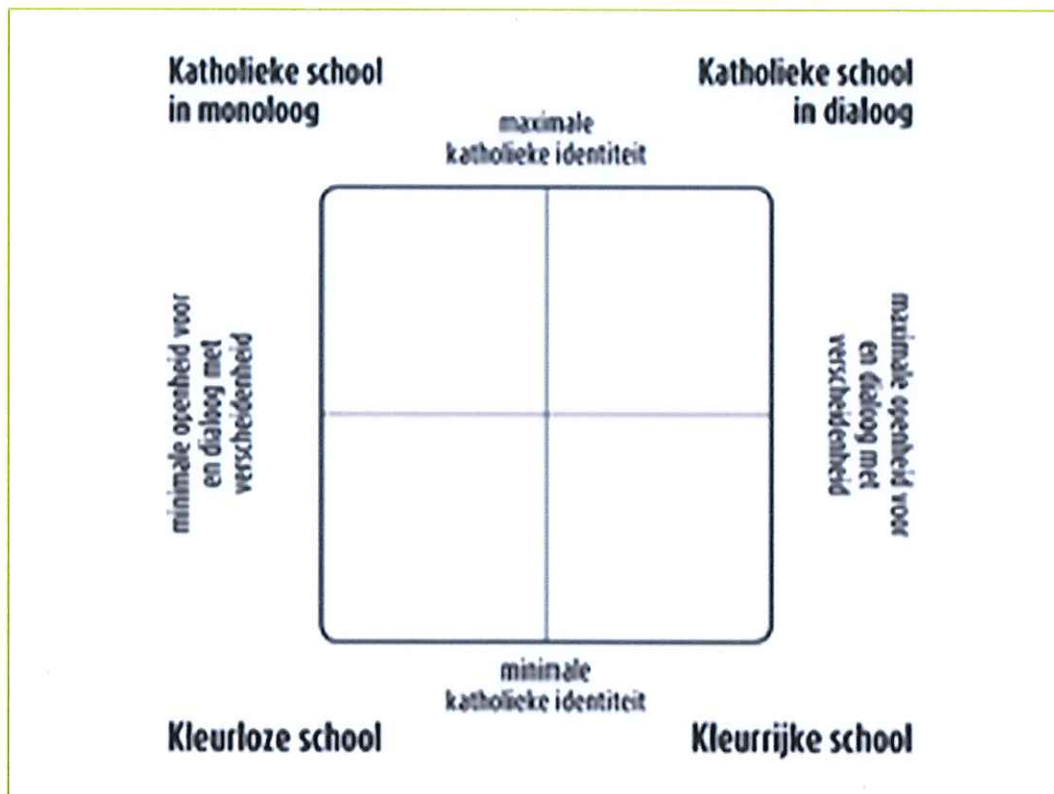
'Het is de ander die maakt wie ik ben.'

Hoe tonen we onze identiteit

- In onze schoolwerking?

- In onze klas?

Welke idealen komen tot uiting in de naam van onze school?

In het katholiek onderwijs wordt kwaliteitsvol geleerd maar de **liefde vanuit de bijbelse inspiratie** staat centraal. Onderwijzen is (W)onderwijzen. De uiteindelijke doelstelling is mensen op het spoor brengen van wie ze ten diepste zijn en waartoe ze geroepen worden.

Opdracht 2 : Werken aan een geïntegreerd onderwijsinhoudelijk aanbod.

De rijpende graanhalm is het teken van het unieke kind dat – in al zijn broosheid- nog groeien moet.

Het kind staat centraal én in het licht van de hoop, in het licht van onze inspiratiebron. De graanhalm is daarom opgenomen in de cirkel van onze gemeenschap. Het zit erin geworteld. Een mens kan immers slechts groeien in verbondenheid. Het landschap is niet vlak. Sluit ons aanbod aan bij hun kennen en kunnen, bij hun talenten, bij hun noden? M.a.w. geven we hen voldoende groeikracht en leer-kracht?

De overheid legt ons eindtermen op. De samenleving geeft daarmee aan wat minimaal als inhoud aangeboden moet worden. Deze inhouden zijn eerder economisch, utilitair. Het onderwijs moet de kinderen en jongeren voorbereiden op hoger onderwijs en op inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

De wijze waarop die eindtermen bereikt zullen worden, mag elk net zelf invullen via de eigen leerplannen. Katholiek Onderwijs Vlaanderen ziet de basisopdracht van onderwijs veel rijker.

Wat kenmerkt het onderwijsinhoudelijk aanbod in de katholieke basisschool?

1. Een geïntegreerde benadering

Jonge kinderen ervaren de werkelijkheid niet in afzonderlijke, specifieke kennisdomeinen. Ze leren kennis, inzichten, vaardigheden, attitudes in betekenisvolle contexten en vanuit samenhangende gehelen.

Dat uit zich het sterkst in de manier waarop ons kleuteronderwijs werkt. Daar zitten talige, wiskundige, technische, muzische, ... activiteiten allen verweven binnen een weekthema. In de lagere school zijn er al meer specifieke leeractiviteiten maar toch zijn ook hier de grenzen niet scherp. Dat komt nog meer tot uiting in het nieuwe leerplanconcept.

2. Drie basiselementen

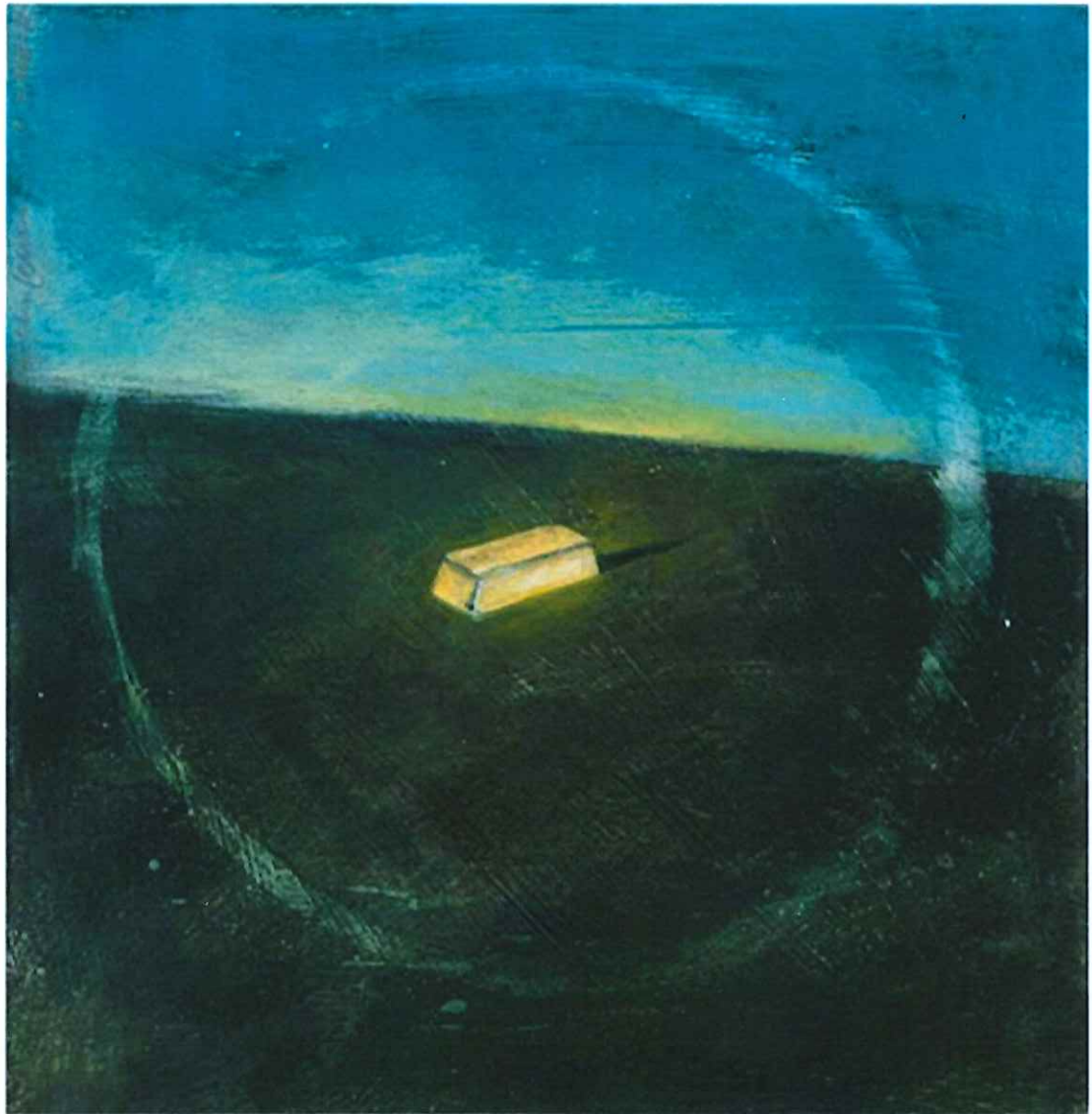
- We beogen een harmonische ontwikkeling van de gehele persoon:
 - Learning to learn: kennisoverdracht
 - Learning to do: vaardigheden
 - Learning to live together: sociale vaardigheden
 - Learning to be! (zingeving)

- We beogen een horizontale en verticale samenhang van de inhouden:
 - Het is het team dat moet zorgen voor onderlinge afstemming
 - tussen de leerdomeinen onderling.
 - in de opbouw van het aangeboden binnen een leerdomein.
 - in de opbouw van het ene jaar naar het andere.

- We beogen de integratie van het geleerde in de persoon van de leerling:
 - Kinderen leren niet allen in de school maar ook daarbuiten. Onderwijs mag dus nooit op zichzelf staan maar beoogt een transfer naar het echte leven buiten de klas. Ons doel is dat kinderen zich de kennis, de vaardigheden, de attitudes 'eigen' maken. Ze worden een deel van hun denken, hun doen, hun 'zijn'.

Taak: bespreek met je collega's hoe deze kenmerken tot uiting komen binnen het thema dat jullie momenteel behandelen.

Opdracht 3: werken aan een stimulerend opvoedingsklimaat en een doeltreffende aanpak.

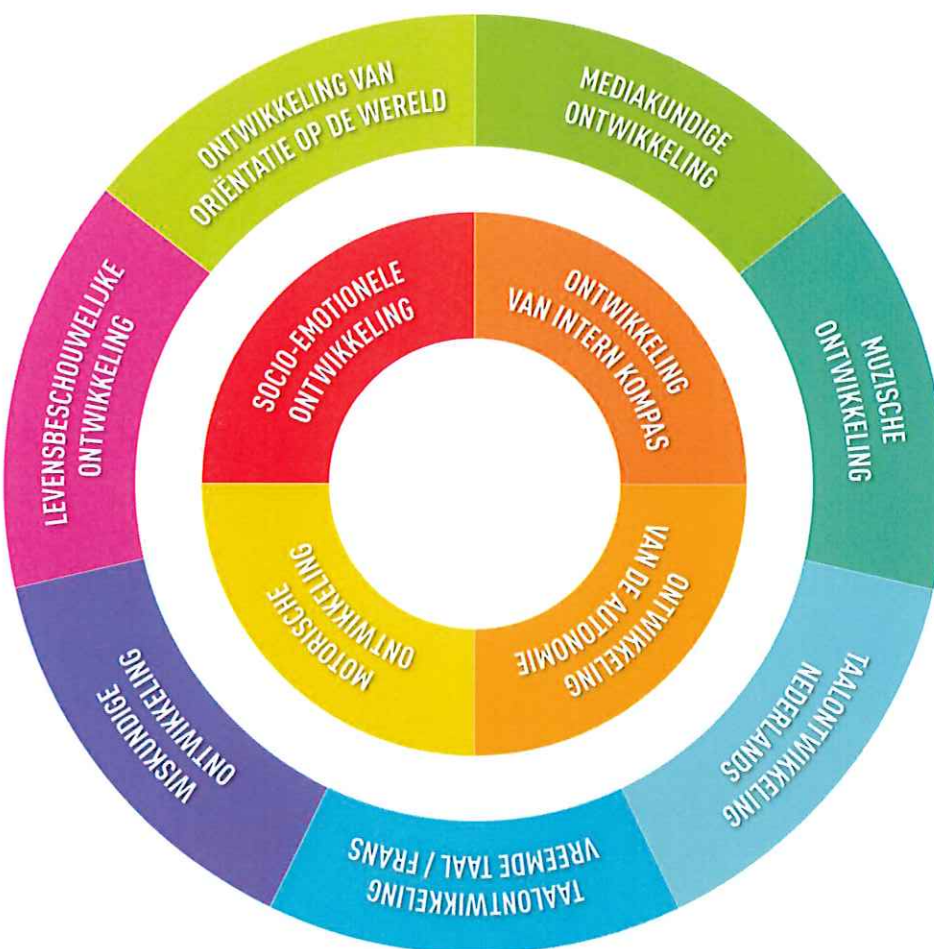

We geloven dat we met een doeltreffende didactische aanpak een kind kunnen laten schitteren als goud in de zon. We aanvaarden dat vallen en opstaan, lukken en mislukken eigen is aan het leren. Werkelijkheidsnabij onderwijs vormt een goede voedingsbodem voor de ontwikkeling van elk kind met z'n gaven en beperkingen. De cirkel van de verbondenheid staat voor een warm relationeel klimaat. Leerkrachten en leerlingen zijn er voor elkaar. De cirkel laat ook de verbondenheid tussen teamgenoten zien: expertise bundelen, delen, overleggen, samen professionaliseren.

Bij het werken aan een **stimulerend opvoedingsklimaat** en een **doeltreffende aanpak** gaat het over:

- a. een positief en veilig leerklimaat
- b. een werkelijkheidsnabij onderwijs gericht op betekenisvol leren
- c. het uitgaan van een gezonde leerambitie
- d. een rijke ondersteuning en interactie
- e. het benutten van 'leer - kracht' van leerlingen en leerkrachten
- f. een coachende leerkrachtenstijl
- g. een samenhangend en systematisch onderwijs

Zoals je merkt, gaat het leerplanconcept 'ZIN IN LEREN, ZIN IN LEVEN' volledig mee met de opdrachten uit het OKB. Een sterk inhoudelijke aanbod (de cultuurgebonden ontwikkeling, staat niet los van het stimulerend opvoedingsklimaat (de centrale persoonsgebonden ontwikkeling). De persoonsgebonden ontwikkeling neemt een prominente plaats in in ons nieuwe leerplan. Een combinatie van persoonsgebonden en cultuurgebonden velden zal z'n plaats vinden in gekozen ontwikkelingsthema's waarin de doelen volgens een gekozen leerlijn uitgewerkt zullen worden.

Opdracht 4: Werken aan de ontplooiing van ieder kind, vanuit een brede zorg

- De kiemende plant staat voor het zich ontwikkelende kind. Dat kind heeft nood aan werkelijkheidsnabij onderwijs, gericht op betekenisvol leren. De plant speurt zelf naar de diepte, voedt zich aan de bodem die vochtig van de regen zijn kiem- en groeikracht heeft.
- De horizonlijn staat voor het leer- en ontwikkelingsproces. Soms verloopt het moeizaam, soms gaat het vanzelf.
- Waar de cirkel van de gemeenschap en de verbondenheid de grondlaag van de leerling raakt, ontstaat een gloed: een krachtige leeromgeving!

OKB werkt de ontplooiing van ieder kind vanuit een brede zorg uit over drie bakens:

- Omgaan met verschillen tussen kinderen. Welke verschillen kunnen er zijn? Omgaan met verschillen staat voor twee houdingen: één van respect voor ongelijkheid en één tegen ongelijkheid. Een evenwichtsoefening!
- Het creëren van gelijke onderwijskansen voor alle kinderen. Belangrijker dan het concrete omgaan met verschillen, is de houding van waaruit dit omgaan is geïnspireerd: verschillen erkennen en de mens, het kind achter de verschillen zien. Zo kom je tot respect en geloof dat ieder mens gelijkwaardig is. Gelijkwaardigheid impliceert dat iedereen gelijke kansen krijgt. En soms is daarvoor een ongelijke behandeling nodig.
- Aanpak afstemmen op de specifieke onderwijsbehoeften van kinderen. Wie met achterstelling wordt geconfronteerd, moet op school een extra duwtje krijgen.

Leerwinst genereren bij elke leerling door:

- Realistische doelen
- Geschikte onderwijsmiddelen
- Effectieve werk- en organisatievormen
- Evaluatie:
 - Ontwikkelingsgericht
 - Geeft ouders en leerlingen zicht op groei en gemaakte vorderingen
 - Geeft leerkracht informatie over verdere aanpak

Inspiratie: Jezus' aandacht voor al wie in de maatschappij uit de boot dreigt te vallen.

- ➔ Leerkrachten voelen zich verantwoordelijk voor elke leerling, hoe anders, zwak of lastig die ook is.
- ➔ Leerkrachten geven niet op. Ze geloven in de groeikansen van elk kind.
- ➔ Leerkrachten geven elk kind telkens opnieuw een nieuwe kans.

Cfr.

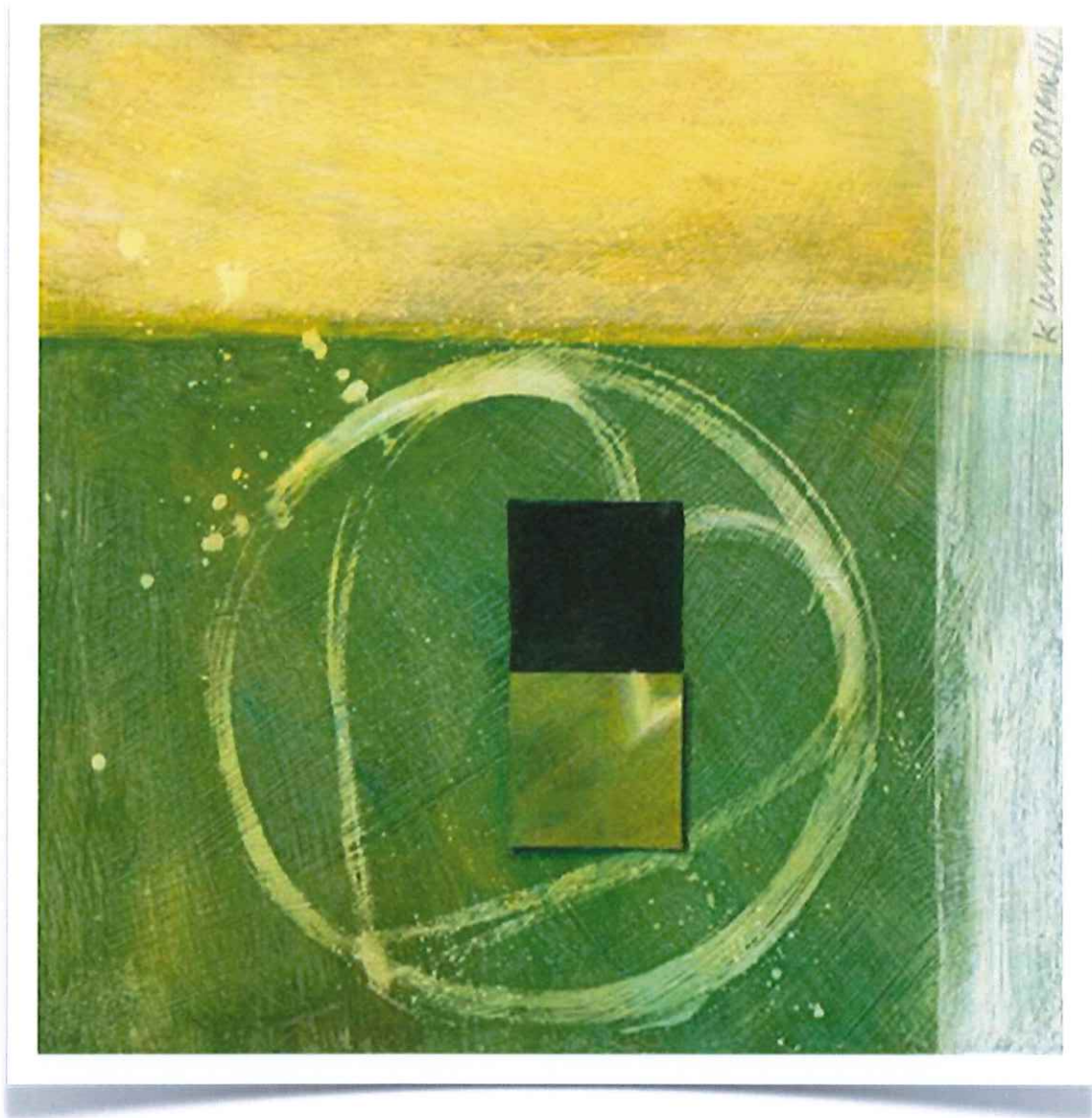
Het VN-verdrag

Het M-decreet

Het zorgvademecum

- Differentiatie binnen het gemeenschappelijk curriculum, krachtige leeromgeving, REDICODIS-maatregelen, redelijke aanpassingen, samenwerking en overleg binnen de school, expertise uit andere scholen
- Het zorgcontinuüm

OPDRACHT 5 : WERKEN AAN EEN SCHOOL ALS GEMEENSCHAP EN ORGANISATIE

Het kloppend hart van een organisatie zijn de mensen die er werken. Het is de uitdaging om als een hecht team aan de slag te gaan en niet als een groep individuen. Soms is de cirkel van verbondenheid dik, op andere momenten broos of open.

Het open luik in het midden nodigt uit om met open blik de wereld buiten de eigen school te verkennen. Een school maakt immers deel uit van een buurt, van een parochie, van een scholengemeenschap.

A. DE SCHOOL ALS PEDAGOGISCHE GEMEENSCHAP

De school is in de eerste plaats een onderwijsinstelling, geen hobbyclub of jeugdbeweging. In deze gemeenschap staat het *lerende kind* centraal en elke keuze van het team moet dan ook een positief effect op dat lerende kind beogen.

B. DE SCHOOL ALS GOED GEORGANISEERDE GEMEENSCHAP

De mate waarin een team erin slaagt om het schooleigen pedagogisch project kwaliteitsvol te realiseren wordt in sterke mate bepaald door het beleidsvoerende vermogen van de school.

- Duidelijke visie en sterke doelgerichtheid
- Hoge betrokkenheid en sterk leiderschap
- De school bepaalt de verantwoordelijkheden van de personeelsleden
- Personeelsleden kunnen en willen samenwerken
- Communicatie en responsief vermogen
- Reflecteren, bijsturen en verrijken
- Vernieuwingsproces
- Professionalisering via interne of externe ondersteuning
- Beleid van de school komt vorming of leren van alle leerlingen ten goede